

Arvensis

GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE

3.2015
MAJ

Binyttan beror på rapssort

Kapa krossen och bredsprid

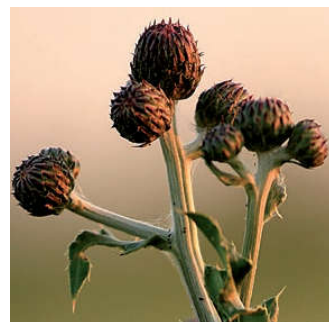
Klarar regler och effekt

Steget före mot svartprick

Tackla tisteln

Skribenter i detta nummer: Mattias Hammarstedt, Sandra Lindström, Anders Pålsson, Gunilla Berg, Riccardo Bommarco, Emma Hjelm, Rikard Andersson, Gunnel Hansson, Pauliina Jonsson, Per Widén, Marie Lundberg, Henrik Nätterlund, Christer Johansson, Linda af Geijersstam, Per Modig, Olof Pålsson

Lägg sträng utan smuts och spill

Justeringar som vinkel på strängläggarens räfspinne eller ett extra stödhjul kan ge stora konsekvenser för gårdens ensilagekostnader. Tyska DLG ger oss testresultat.

Har man planerat för att stränglägga har ofta materialet breddspridits innan för att utnyttja fördelarna med snabb förtorkning. Det är viktigt med minimala föroreningar, lite spill och en välformad sträng så att ka-

pacitet på efterföljande skördemoment blir optimal. Då krävs jämna fält, rätt stubb- höjd och noggrann inställning av strängläggaren men också val av rätt teknik. I tyska tester från DLG kan man se betydelsen av detta och av körhastigheten.

Heltäckande tester

Strängläggarna i testerna är av två typer, en mittläggande rotorsträngläggare - Pöttinger TOP 762 C - och en sidoläggande

rotorsträngläggare - Krone TS 680 Twin. Testerna som är utförda vid olika tidpunkter och platser ska därför inte jämföras med varandra.

Man registrerade körhastighet, effektbehov, nedsmutsning, räfsspill och strängform på två olika skiften. Dessutom registrerades kraftuttagsvarv, avståndet mellan mark och räfspinne samt ts-halten i strängen. Nedsmutsningen bedömdes genom att mäta ökningen av halten råaska i grönmassan. ■

Mittläggande rotorsträngläggaren Pöttinger TOP 762 C

Testet genomfördes vid förstaskörden på två olika skiften. Dels kördes strängläggaren på ett skifte som var jämnt och dels på ett skifte som var kuperat. Arbetsbredden låg mellan 6,9 och 7,6 meter. Pöttinger TOP 762 C är en dubbelrotormaskin med 13 räfsarmar och boggiestället under varje rotor är utrustat med 5 hjul

(16/6.50-8 10 PR). Dessutom fanns det ett extra stödhjul monterat framför varje rotor, så kallad "Multitast", som lutade 1,5 grader mot strängen. Höjden mellan räfspinnarna och marken varierade mellan 25 och 32 mm.

Mindre jord med extra hjul

Vid testet användes det extra

stödhjulet på höger rotor och inget extra stödhjul på den vänstra rotorn. På det jämna fältet var nedsmutsningen av grönmassan utan stödhjulet något större jämfört med när stödhjulet användes. Innehållet av råaska ökade med 0,7 procent utan det extra stödhjulet och 0,5 procent med detta hjul jämfört med orörd grön-

massa. På det kuperade fältet var effekten större. Här ökade innehållet av råaska med 3,5 procent utan extra stödhjul och med 1,1 procent med stödhjulet jämfört med osträngad grönmassa (diagram 1). Anledningen till att nedsmutsningen ökade var att variationen i avståndet mellan räfspinne och mark ökade dramatiskt utan

Mindre smuts med stödhjul

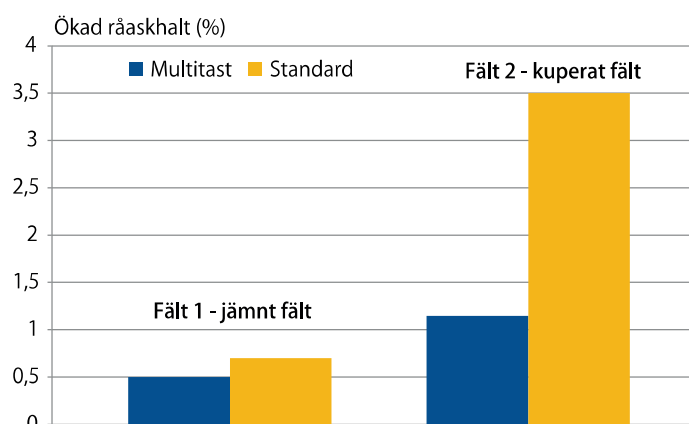

Diagram 1. På det kuperade fältet gav det extra stödhjulet, Multitast, rejäl minskning av nedsmutsningen. DLG anger en ökning av halten råaska med mindre än 1,5 % som ringa och över 3 % som hög.

Extrablen. Det extra stödhjulet på Pöttinger TOP 762 C minskar smutsblandningen.

extrahjul och då framförallt på det kuperade fältet. Ett ensilage där mycket jord kommit med i samband med strängläggning- en ökar stort risken för feljäsning i ensilaget.

Hastighet gav M-form

När man tog en närmre titt på strängformen uppvisade den en typisk M-form och tenderade också att bli bredare när körhastigheten ändrades från

10 till 14 kilometer i timmen. Effektbehovet hos denna typ av maskiner är lågt, i detta fall max 10 kW vid 10 kilometer i timmen och 17 kW vid 14 kilometer i timmen. Ts-halten

låg mellan 36-41 procent och skördenivån mellan 2,7 och 4,1 ton ts på fälten. ■

Sidoläggande rotorsträngläggaren Krone TS 680 Twin

Böjd pinne. Testet visade att den mer böjda räfs핀nen minskade spillet av grönmassan.

Krone TS 680 Twin jämfördes i testet med sin föregångare Krone Swadro 810. Båda har en arbetsbredd på 6,8 meter vid enkelsträng. Varje rotor är utrustad med 13 armar. Boggiestället under varje rotor är utrustat med 4 hjul (16/6.50-8).

Drygt halverad skördeförlost

Den stora förändringen i den nya modellen är att den är utrustad med räfs핀nar som är mer böjda än hos den tidigare modellen.

Testet genomfördes på ett 12 hektar stort fält med rajgräs. I det första försöket med Swadro TS 680 med vinklade räfs핀nar var arbetshöjden ställd på 3 cm och hastigheten cirka 8 kilometer i timmen. Kraftuttagsvarvet var 400 rpm. Det första försöket resulterade i skördeförlost på 0,6 procent mot 1,5 procent för föregångaren

ren med raka räfs핀nar.

Hastigheten avgörande

Det blev större skillnader när hastigheten ökade till 10-11 kilometer i timmen (diagram 2). Förlusterna blev 0,8 procent med den nya vinkeln jämfört med nära 2,8 för föregångaren. Och minskat spill kan ge vinst. Reduceras det med 2 procent så betyder det cirka 300 kronor per hektar vid ett treskördssystem.

Höll strängen

I den nya modellen Krone Swadro TS 680 med mer böjda räfs핀nar än tidigare modell blev spillet mindre, speciellt vid den högre hastigheten. DLG bedömer nivån av spill som mycket lågt om mindre än 0,75 %, 0,75 -1,5 % som medel och 1,5-3 % som genomsnittligt.

Mindre spill med böjda pinnar

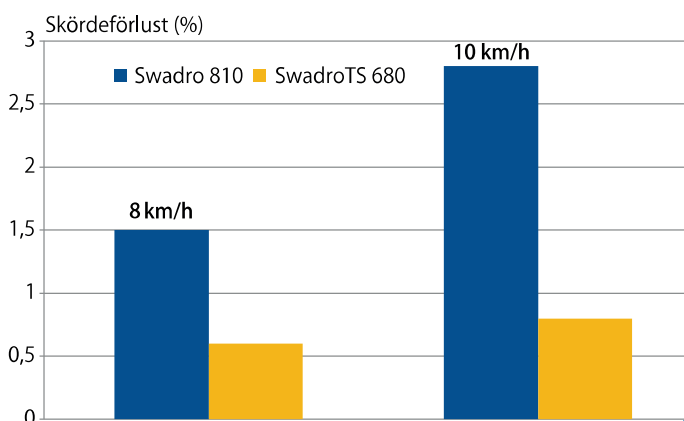

Diagram 2. I den nya modellen Krone Swadro TS 680 med mer böjda räfs핀nar jämfört med den tidigare modellen blev spillet mindre, speciellt vid den högre hastigheten. När det gäller spill eller skördeförlost bedömer DLG nivån mindre än 0,75 procent som mycket lågt, 0,75 -1,5 procent som medel och mellan 1,5 och 3 procent klassificeras som genomsnittligt.

SLUTSATS

- Vid ojämna fält gav ett extra stödhjul monterat framför varje rotor en markant sänkning av nedsmutningsgrad på en mittläggande rotorsträngläggare
- Den vinklade räfs핀nen på en sidoläggande strängläggare gav en markant sänkning av spillet vid högre körhastigheter.

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Skåne, Hushållningsällskapen Skåne, Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 046-71 36 00
arvensis@hushallningsallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annons är förnamn.efternamn@
hushallningsallskapet.se

Gunnel Hansson Redaktör
Tel 046-71 36 13

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland Tel 0511-248 35

Emma Hjelm Tel 046-71 36 69

Henrik Nätterlund Tel 046-71 36 27

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjernedahl
Tel 046-71 36 10

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

7 nummer per år för
895 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 046-71 36 00

Grafisk form

Graf&Bild AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto:

Lars Ottosson

Utgivningsplan 2015

	Annonsstopp		Utgivn.dag	
Nr 3	10 april		4 maj	
Nr 4-5	27 maj		15 juni	
Nr 6	2 sept		21 sept	
Nr 7	14 okt		2 nov	
Nr 8	25 nov		14 dec	

Nya möjligheter

Slutsputten för SAM närmar sig. För många återstår en hel del arbete med den nya CAP-reformen, bland annat att hålla ogräset i schack på obrukade fältkanter och nya trädor. De får inte bli tistelhårdar även om Rikard lär oss hur vi ska tackla tisteln med tillsats av olja till MCPA för bättre effekt om förhållandena är tuffa. Det är kanske mer inspirerande att läsa om hur en bra växtlighet på obrukade fältkanter och trädor skulle kunna gynna dig. Högre raps-skördar pekar Sandras forskning på – men då gäller det att ha rätt sort. Forskningen visar nämligen att pollinatörernas nytta skiljer mellan rapssorter. Marcus tipsar att om man har djuprotade växter kan man skippa plogen och låta växterna göra luckringen. Det kan löna sig på sikt. Trevlig läsning!

Gunnel Hansson,
Växtodlingsrådgivare och
redaktör Arvensis

Ur innehållet:

4 Nya vägar för marknadskoll

Börsen kan ge ledning

6 Tackla tisteln

Måste tuktas titt som tätt

8 Skörda utan slätterkross

Och minska markpackningen

12 Pollinatörernas nytta

Skiljer mellan rapssorter

14 Ett sprutmunstycke för allt

Ska klara både regler och effekt

18 Come back för 2,4-D

Mustang klarar låg temperatur

20 Plus för eko i försök

Men för lite vall ökar tisteln

24 Fördröj resistens hos svartprick

Proline och Armure sviktat i försök

26 Mellangrödan gör jobbet

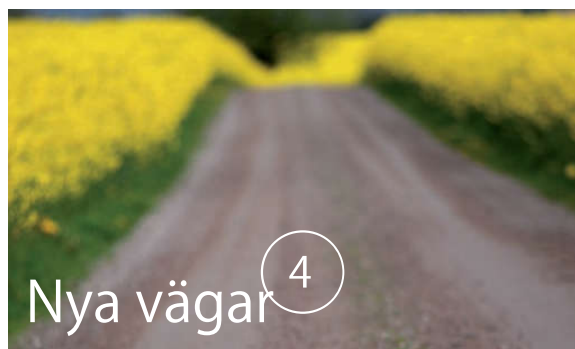
Ersätt mekaniska bearbetningen

30 Sträng utan smuts och spill

Justeringar på strängläggaren avgör

Luckra med
mellangröda 26

Nya vägar 4

Ren sträng 30